

טיול כבישביל עם אהרלה הנדלסמן סדן -

לשבת בשבת

ת"א - (רחובות) - באר שבע - ניצנה

החלטנו להשתחרר מהצפיפות של המרכז וירדנו דרומה. מלבד האוויר הצח ריח הפריחה בצל שקיעות מדהימות, מצאנו עצמנו גם מהלכים בשווקים הומי אדם של פעם, פוסעים בדרכם של עובדי אדמה וגואלים אותה כחלוצים, חוקרים את הטבע וכוחות השמש, ופוגשים בלוחמים שאפשרו את כל זה.

הטיול מתחיל ביציאה הדרומית מבאר שבע לכביש 40 מספר ממש ביציאה נבחין ממזרח בשרידי גשר מסילת הברזל הטורקית. המשיכו בנסיעה ואל תדאגו, עוד נחזור אליה בהמשך.

נוסעים מספר קילומטרים, כשבדרך אנו חולפים על פני נחל סכר (ג'יפאים קדימה) במעבר חד ממישורי הלס של בקעת באר שבע למרחבי החולות הנוודיים של הנגב.

חולפים גם על פני צומת הנגב כשמימינו גבעת קרמפ-א-שרם בה מזדקרים לעין שרידי תחנת ראדאר ומחנה בריטי ממלחמת העולם השניה. עוד קצת דרומה ומגיעים לצומת משאבים, שם נפנה ימינה (מערבה) לכביש 225 ולאחר כשני קילומטרים מהצומת מגיעים אל פארק גולדה ו"נווה מדבר" (תרתי משמע).

נווה מדבר

החלטנו להתחיל את היום בפינוק שיעביר אותנו סופית ממצב צבירה של מתח ודביקות להרפיה נפשית ופיסית כאחד. נווה מדבר הוא שמה של אחוזת בריאות שיחודה בבריכות המים (כולל לפעוטות ולילדים) הטרמו-מינרלים שבה.

טמפרטורת המים בבריכות מגיעה עד לחום של 39 מעלות ומקורם במעינות שבאזור רביבים. מלבד הבריכות, ניתן לקבל במקום שלל טיפולים ופינוקים החל מעיסוי שוודי קלאסי עתיר שמנים חמים וכלה

במסד' כריות מרפא חמות. המקום פתוח במשך כל ימות השבוע ולפרטים נוספים בררו בטלפון

ממש מול היציאה מהספא נמצא פארק גולדה, בו הקימה קק"ל עבור חובבי הפיקניקים אגמון, מדשאות ועצים מצילים, שולחנות אוכל, מים ושירותים. זהו חניון משאבים שהוקם על אדמת ביר-א-סלז', מרכז בדואי מתקופת המנדט ומהמפורסמים באתרי הקרבות של הנגב. בצומת, אנדרטה לזכר הנופלים שנמנו על חטיבת הנגב.

שבטה

חוזרים אל הכביש הראשי ולאחר 10 ק"מ מגיעים לצומת שבטה. פונים שמאלה (מזרחה) ונוסעים בכביש אספלט משובש. לאורך הדרך אפשר להבחין בפריחה סגולה מרהיבה של חברתנו משכבר הימים הלו היא ה"חלמית" או בשמה הערבי המוכר לכם "חובזה". החובזה היא צמח המאכל החשוב והנפוץ מבין צמחי הארץ.

נוכל לאכול את פרותיה ועליה כמות שהם או לשלבם קצוצים בסלט חי לאחר שהושרו בי מלח נסחטו, קוצצו דק דק והוספו יחד עם בצל, שמן זית ותבלינים. לבשלנים שבינינו נמליץ לבשל את כל חלקי הצמח או לטגן אותם כקציצות. רופאי האליל שבינינו משתמשים בצמח כתחבושות לפצעים, להורדת נפיחויות, לטיפול במחלות עיניים, לכאבי גרון, שיעול ובטן ואפילו כנגד הכשת נחשים, עקיצות עקרבים ודבורים.

בהודו משמשים זרעי החובזה לשכוך כאבים ונשות האיכרים משתמשות בשורשיה לניקוי השיער. בזמן המצור על ירושלים שמשה החלמית כמרכיב מרכזי בתפריט הנצורים לזכר אותם ימים היא אורחת של כבוד על שולחנות הסדר ביום העצמאות. האגדה מספרת שכאשר אזל הלחם בביתה של מרים, אמו של ישו, היא שלחה את בנה לשלם לאופה בענף חלמית וזה זכה לכיכר זהב כנגד כל ככר לחם. לאחר ש"שבענו", המשכנו בדרכנו רכובים על גמלינו המוטוריים והגענו לשבטה – הקטנה והמסתורית אך לטעמינו הקסומה והמקסימה. תושבי המקום, עמי ודינה אוח, חיכו לנו בפתחה של העיר הנבטית בעבר... לאחר שהתיישבו ב 1996 במקום התרוצץ בן מדבר פעוט ויפה להפליא העונה לשם תור אליו הצטרפו זה מכבר כבר שלישיית ילדים. בעיר חיו בעבר חקלאים נבטים וסוחרים אשר הקימו מערך התיישבותי רצוף בנגב, שנודע כדרך הבשמים. שבטה נבנתה במאה ה-2 לספירה ועיקר פיתוחה ושגשוגה בתקופה הביזנטית במאה ה-4 לספירה. הזוג אוח מתחזק ומפתח את האתר באדיבותה של רשות שמורות הטבע והגנים הלאומיים. בצד עבודתם בשימור האתר, מפתחים בני הזוג בוסתן פרות מדבריים ועדר גמלים וצאן לחלב וצמר. הצטרפנו אל הזוג במסע דרך רחובות העיר שנשתמרה כמעט בשלמותה. בשבטה אין צורך להביט באבן ולנסות לדמיין מה היה שם פעם: כאן תוכלו לראות בניינים בגובה של 6 מטר, תעלות,

ככרות, כנסיות, חדרים, גתות מפוארות ומה שתמצאו והכול נשמר במשך מאות שנים. תוך דקות של שיטוט, נכנסים לרוח התקופה ואז פשוט תרגישו שאתם במסע קניות ובילוי שסופו במשתה יין המופק במקום. בני הזוג מתגוררים ב"בית קולט" – ארכיאולוג שחקר את המקום, והקים מבנה ברוח התקופה שכיום משמש לאירוח. אגב מר קולט שייך, איך לא, למשפחת יצרני האקדחים המפורסמת. לתאום הדרכה, ביקור, סיור, ארוחה או אפילו לינה במקום.

שבנו במנהרת הזמן ועל עקבותינו אל הכביש הראשי כשפנינו הפעם אל ניצנה

ניצנה

זה לא מושב, לא קבוץ ולא מושבוץ, במילים אלו פתחה יעל פלמ"ח את המפגש אתנו. יעל ובעלה דוד, מנהלים את הקהילה החינוכית התיישבותית בניצנה. במקור, הוקמה הנקודה ב-1987 על ידי לובה אליאב ככפר נוער שמטרתו העיקרית ללמד ולחנך נוער ישראלי ויהודי בנגב.

כיום התפתח המקום והפך למרכז חינוכי, לימודי ומדעי פורח. מלבד הפן הלימודי, משמש המקום גם כאורחן ("האורחן בדרך שור") למטיילים בנגב. את ההסבר על הפרויקט זכינו לשמוע מפיה של יעל מה"פרגולה" הצופה על האזור כולו. הכפר שמאלה (מזרחה) בדרך המובילה מניצנה לעזוז כשמשמאלנו מתנשא תל ניצנה. המשכנו עוד מספר מטרים אחרי העיקול הראשון בכביש ופנינו ימינה בכביש משובש עד שהגענו לשלט האומר "עצור גבול לפניך" ירדנו שמאלה לדרך העפר עד למגרש חניה. השארנו את הרכב מאחור ופסענו רגלית אל עבר חמוקיה הצחורים של "אישה יפיפיה" שמוצא בסלע גיר רך. על חמוקיה יוכלו הילדים לגלוש ולא נורא עם הלובן יכסה את הבגדים, ניעור וזה עובר ורק לא להרוס ולחרוט על האבן הרכה סיסמאות וגרפיטי למיניהם. האגדה מספרת על פיגמל – הפסל הצעיר והמוכשר, שחי בניסטן (ניצנה) לפני כ-2000 שנים ובישנותו מנעה ממנו להתקרב לאישה. קיבל את הצעת הכוהן הגדול, נטל פטיש ואזמל מוזהבים ויצא לחפש את מבוקשו. החל לחצוב בסלע חמוקי נשים עד שיצר את חלומותיו – ניצנה, אליה נטרף באהבתו. למזלו, בטרם הפכה זו לאהבה נכזבת, פשטו דמעותיו כחום בחמוקיה של הגברת שלבסוף נשאה לאישה. כשתסיירו במקום תוכלו להבין לבד על שום מה נקרא "המקום" חמוקי ניצנה.

עזוז

שבים אל כביש ניצנה עזוז פונים ימינה לפי השילוט לבארותיים (משמאל שלט הכוונה לאנדרטת חטיבה

8).

חולפים על פני שרידי תחנת הרכבת התורכית בעוג'ה אל חפיר. ב-27.12.48 נשלח מכתב קצר וקולע למטה החזית לשחרור ציר באר שבע נצנה – "עוג'ה בידינו". המשלט המצרי שבכפר לא היווה בעיה מיוחדת עבור גדוד הטנקים ויחידות הג'יפים והרגלים של גדוד פשיטה 9 של החטיבה המשוריינת שהבקיעו את ההתנגדות האחרונה בציר ועוד באותו היום נפתח הציר לתנועת כוחותינו.

עוג'ה אל חפיר (הנחל הפתלתל), היא ניצנה התורכית, נבנתה ב-1908 כעיר ספר בשולי האימפריה העותמנית שחשיבותה לאפשר לתושביה לשלטו בתנועות הבדואים באזור. במלחמת העולם הראשונה היוותה עוג'ה בסיס עורפי לגיסות התורכים – גרמנים. כשתורכיה הצטרפה ב-1914 כשותפה לגרמניה במערכה כנגד אנגליה וצרפת החליטו לחזק ולתגבר את המערך הלוגיסטי בסיני ובנגב ולבנות את המסילה שהגיעה לבאר שבע, עוג'ה וקציימה (קציעות), שם גם הופסקה הבניה עקב התקדמות הבריטים לסיני. בונה ומתכנן המסילה היה הגרמני מייסר, שלזכותו נזקפות המסילה החיג'זית ורכבת העמק המפורסמות.

מגיעים לעזוז – ישוב בו כ-10 משפחות העוסקות במגוון של עיסוקים. אם יתמזל מזלכם או תאמתם מראש תוכלו לחזותבחו", כלב רועים קוקזי, שמעביר את זמנו במרדף אחר התרנגולות והגדיים של סיליה. זו האחרונה מגבנת בדיר גבינות ויוגורט אורגניים. יחד עם הילדים, תוכלו להתבונן בגדיים והטלאים ולאכול ממגוון המוצרים. טלפון: 08-6555889

בית הקפה המקסים בעזוז פינת המשחקים ואפילו צימר צבעוני מקדם את פניכם .

גולשים עם הרכב כמה מאות מטרים דרך חניון בארותיים שם ישמח עופר לספר על מגוון הפעילויות שבמקום – טיולים מכל סוג שהוא אם זה ברכב, על גבי גמלים וחמורים או דווקא דיווש באופניים. לתאום : 08-6557865

לאחר הפנטזיה המדברית יצאנו ימניה בדרך עפר כבושה בואך כביש גבול ישראל מצרים המוביל ממסוף הגבול בניצנה ועד לאילת. פונים מערבה ונוסעים במקביל לכביש מצרי עד הגיענו למסוף ניצנה

כביש הגבול מותרת הנסיעה בשני כלי רכב לפחות ומחוייבת בנשיאת נשק. בלילה התנועה אסורה בכביש זה. למרות האילוצים הבטחוניים, אל חשש: האזור שקט ורגוע וכביש הגבול הוא מהיפים שתזכו לנסוע בהם.

אוכל ונוזלים

אזור הנגב אינו שופע מסעדות ועל כן רצוי שיהיו ברכב פתרונות אלטרנטיביים. מים כמו תמיד חשובים ואל תשכחו לקחת אתכם בגדי ים. שתי תחנות דלק בלבד נמצאות לאורך הכביש, אחת בצומת משאבים והשניה בצומת קציעות.

הערה: הכתבה נכתבה על ידי במקור ב 1998 לירחון "הגה" ו "מוטו". דברים משתנים..לא המדבר והאווירה . הישוב הקטן עזוז ותושביו הנו דינמי ביותר ומשתנה מעת לעת. החן והייחודיות נשארים לעד. צפו בשקיעה...המדהימה.

www.israelimousine.com

fantasy.arik@gmail.com

+972-54-7797799

אהרלה הנדלסמן סדן . כתב / מורה דרך ובלוגר. מדריך תיירים / נהג "אשכול" לשירותכם.

ישראליםודין